

Felügyeleti álláspont a bizalmi vagyonkezelő(k), kezelt vagyon(ok) Pmt.¹ szerinti tényleges tulajdonosa és kockázati kategóriába sorolása vonatkozásában, a könyvviteli és adótanácsadói, adószakértői tevékenységet végző szolgáltatók tekintetében

Több könyvviteli tevékenységet végző szolgáltató részéről kérdésként merült fel, hogy bizalmi vagyonkezelő, illetve kezelt vagyon esetében kire vonatkozóan végezze el az ügyfél-átvilágítást, miként azonosítsa a tényleges tulajdonos(oka)t és milyen kockázati kategóriát alkalmazzon ezen üzleti partnerei vonatkozásában.

A Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Iroda fenti témában megfogalmazott álláspontja a felügyelete alá tartozó könyvviteli és adótanácsadói, adószakértői tevékenységet végző szolgáltatókra vonatkozóan a következő.

A Pmt. 1. § (1) bekezdés *m*) pontja értelmében a Pmt. hatálya kiterjed a Magyarországon székhellyel, fiókteleppel vagy telephellyel rendelkező bizalmi vagyonkezelőre. A bizalmi vagyonkezelőkről és tevékenységük szabályairól szóló 2014. évi XV. törvény (a továbbiakban: Bvktv.) alapján megkülönböztetünk üzletszerű és nem üzletszerű bizalmi vagyonkezelést. Üzletszerűnek minősül a bizalmi vagyonkezelési tevékenység, ha a bizalmi vagyonkezelő legalább két bizalmi vagyonkezelési jogviszony alapján folytatja tevékenységét. Ezzel szemben jelentős korlátozás, hogy nem üzletszerű bizalmi vagyonkezelőként egy bizalmi vagyonkezelő legfeljebb egy vagyonnak láthatja el a vagyonkezelését.

A bizalmi vagyonkezelői tevékenység vonatkozásában a Pmt. 5. § *g*) pontja alapján a felügyeletet ellátó szerv a Bvktv. szerinti hivatal. A Bvktv. 1. § *b*) pontja alapján a hivatal, a Magyar Nemzeti Bank. Kivételt képez az üzletszerű bizalmi vagyonkezelési tevékenységet végző ügyvédi iroda, amely vonatkozásában a területi ügyvédi kamara a felügyeletet ellátó szerv.

A bizalmi vagyonkezelő vállalkozás – jogszabályok alapján – köteles eleget tenni a kezelt vagyonra vonatkozóan a könyvvézetési és beszámoló készítési kötelezettségének, kezelt vagyonként elkülönítve.

Ügyfél-átvilágítási intézkedések bizalmi vagyonkezelő(k) és kezelt vagyon(ok) vonatkozásában a könyvviteli, adótanácsadói és adószakértői tevékenységet végző szolgáltatók tekintetében:

- 1.) Nem üzletszerű bizalmi vagyonkezelő esetében, amennyiben egy magánszemély végzi a bizalmi vagyonkezelői tevékenységet és egy kezelt vagyon/trust kezelését végzi.
Ebben az esetben a könyvviteli szolgáltatónak vagy az adótanácsadónak, adószakértőnek csak a kezelt vagyon lesz az ügyfele a **bizalmi vagyonkezelőn keresztül**, hiszen a kezelt vagyon tulajdonképpen egy vagyontömeg, így a bizalmi vagyonkezelő köti a könyvviteli szolgáltatóval vagy az adótanácsadóval, adószakértővel a szerződést is. A szolgáltató a partnerlistájában a kezelt vagyont tünteti fel ügyfeleként, mivel a kezelt vagyon önálló adóalany és adószámmal rendelkezik. A szolgáltatónak a kezelt vagyon esetében kell elvégeznie az ügyfél-átvilágítási intézkedéseket a bizalmi vagyonkezelő közreműködésével, amelyek keretében magas kockázati kategóriába kell sorolnia a kezelt vagyont és megerősített eljárás lefolytatása, valamint fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedések alkalmazása szükséges. Ezen ügyfél-átvilágítás során a bizalmi vagyonkezelő jár el.
- 2.) Nem üzletszerű és üzletszerű bizalmi vagyonkezelő esetében, amennyiben jogi személy (például Kft. vagy Zrt.) végzi a bizalmi vagyonkezelői tevékenységet és egy vagy – üzletszerű bizalmi vagyonkezelő esetében – több kezelt vagyon/trust kezelését végzi.
Ebben az esetben már előfordulhat, hogy a bizalmi vagyonkezelő és a kezelt vagyon(ok) könyvelését is ugyanaz a könyvviteli szolgáltató végzi, illetve ugyanaz az adótanácsadó, adószakértő vállalkozás nyújt szolgáltatást részükre.
Amennyiben csak a kezelt vagyon(ok) esetében végzi a szolgáltató a könyvviteli vagy adótanácsadói, adószakértői szolgáltatást, úgy ebben az esetben is csak a kezelt vagyon(ok)

¹ a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény

kerül(nek) feltüntetésre a szolgáltató partnerlistájában és az ügyfél-átvilágítási intézkedéseket is a kezelt vagyon(ok) vonatkozásában végzi el a szolgáltató a bizalmi vagyonkezelő közreműködésével.

Abban az esetben, amikor nem üzletszerű- vagy üzletszerű bizalmi vagyonkezelő vállalkozás (például Kft. vagy Zrt.) részére is végzi a könyvelési tevékenységet vagy nyújt adótanácsadói, adószakértői szolgáltatást, úgy a bizalmi vagyonkezelő vállalkozást is fel kell tüntetni a szolgáltató partnerlistájában a kezelt vagyon(ok) mellett.

A bizalmi vagyonkezelő vállalkozás vonatkozásában is el kell végeznie a szolgáltatónak az ügyfél-átvilágítási intézkedéseket, magas kockázati kategóriába kell sorolnia a bizalmi vagyonkezelő ügyfelét, valamint a kezelt vagyon(oka)t is, és mindegyikük esetében megerősített eljárás keretében, fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedéseket kell alkalmaznia. Az ügyfél-átvilágítást a kezelt vagyon(ok) tekintetében ekkor is külön-külön kell elvégeznie a szolgáltatónak.

A kezelt vagyon(ok) vonatkozásában, bizalmi vagyonkezelési szerződés esetében tényleges tulajdonos a Pmt. 3. § 38. e) pontja értelmében a vagyonrendelő(k), a vagyonkezelő(k) és a kedvezményezett(ek), valamint mindenki, aki a kezelt vagyon felett bármilyen módon ellenőrzést, irányítást gyakorol. Adott esetben a vagyonfelügyelő/protector is. A nem üzletszerű- és az üzletszerű bizalmi vagyonkezelő vállalkozások vonatkozásában pedig a Pmt. 3. § 38. a)-c) pontjai szerinti tényleges tulajdonos(ok).